

DE EGYPTISCHE OERGNOSIS

EN HAAR ROEP IN HET EEUWIGE NU

OPNIEUW VERKONDIGD EN VERKLAARD
AAN DE HAND VAN DE
TABULA SMARAGDINA EN HET CORPUS HERMETICUM
VAN
HERMES TRISMEGISTOS

DOOR

J.VAN RIJCKENBORGH

EERSTE DEEL

DERDE, HERZIENE DRUK

2004

ROZEKRUIS PERS – HAARLEM

De Egyptische Oergnosis
en haar roep in het eeuwige nu

1^e druk 1960

2^e druk 1974

3^e druk 2004

Internationale School van het Gouden Rozenkruis
Lectorium Rosicrucianum
Hoofdzetel:
Bakenessergracht 11-15, Haarlem, Nederland

ISBN 90 6732 264 4

© 2004 Rozekruis Pers – Haarlem

Zoon der Slangen

«Hij heeft zichzelf, levende, tot een graf gemaakt.» Uit dit graf der natuur rijst de Zoon op, bekleed met het gouden bruiloftskleed van de nieuwe ziel. Hij is de nieuwe Mercurius, de drie-maal grote Hermes, het hoofd gesierd met de gouden wonderbloem van het nieuwe denkvermogen, in zijn handen de beide vurige slangen van het vernieuwde spinale fluïde, het positieve en het negatieve aanzicht. De vijf contactpunten van de nieuwe ziel met de getransfigureerde persoonlijkheid stralen als rozen. Hij heeft zijn Pymander gevonden.

Zo rijst hij op, één met de geest, van heerlijkheid tot heerlijkheid, achter zich latend de doodsbeenderen van de vele mislukte pogingen in de woestijn van het dialectische verleden.

Inhoud

Woord vooraf	11
Woord vooraf bij de derde druk	12
1 Hermes Trismegistos	13
De driemaal drie aspecten van de hermetische mens – De drievou- dige verhevenheid van de nieuwe menswording in het klassieke Rozenkruis – De vlucht naar Egypte	
2 De Tabula Smaragdina	19
3 Het Corpus Hermeticum	27
Inleiding – Pymander	
4 Eerste boek: Pymander	32
<i>De tekst</i>	
5 Pymander en Hermes	46
De hart-hoofdeenheid – De reiniging des harten	
6 De plaats van de dialectische orde in de kosmische Zevenheid	54
De plaats van de dialectische orde in de kosmische zevenheid – Haar taak in het kosmische al – De Egyptische Gnosis en de Gnosis van Mani – Het drama van de versmelting van geest en stof – De roeping van de mens	
7 Verlossing en schulddelging	64
De belofte van de verzoening – Uitredding door vrijwillige funda- mentele levensomkering – Het wonder van het grote verzoenings- plan Gods	

8	De tweevoudigheid van de mens De natuurlijke mens: een schijngestalte – De gescheidenheid der geslachten – De oorzaak van geslachtelijke abnormaliteiten – De zevenvoudige reiniging van het hart	69
9	Stuw de Onsterfelijke Ziel tot geboorte Het Koninkrijk Gods is binnenin u – De Vader en ik zijn één – De opgang tot het verborgen Koninkrijk – De kardinale vergissing – «Ik moet ondergaan, Hij moet wassen.»	77
10	Het goede Einde De weg terug tot het oorspronkelijke leven – De ring-niet-verder – Het goede einde – De signatuur van de zielgeboren mens – Oogst en dienstbaarheid – De spreiding van het oogstveld	84
11	Pymanders weldaad Inademing en uitademing – De slaap van de leerling-gnosticus – De lofzang van Hermes	93
12	De structuur van het gnostieke ritueel Hermes' lofzang en het getal negen	97
13	De dialectische astrale sfeer De gevaren voor de leerling – Het dramatische bestaan van de spiegel-sfeer – De gevaren van het droomleven	100
14	De uitweg uit de astrale gebondtheid Begeerteloosheid – De kracht met de leeuwenkop – De noodzaak van een positief leerlingschap – De sleutel tot het gnostieke pad – Het waarachtige heilbegeren	106
15	De weg tot het vreemdelingschap De nieuwe siderische geboorte – De rozenkruisgang – De nieuwe gerichtheid – Geen plaats meer om het hoofd neer te leggen – Het vreemdelingschap	114
16	Het ontwaken van de ziel (I) Het gnostieke astrale veld – De transfiguratie van de ziel – Het nieuwe levenselixer – Pymanders weldaad – Het zwaartepunt in het dagleven	123
17	Het ontwaken van de ziel (II) Het ontstaan van de eonen – De dertiende eoon – De noodzaak van zelfheiliging – De kroon der heerlijkheid	133
18	De realiteit van de bevrijding	140

- De kleur en vibratie van het nieuwe astrale veld – Tweeërlei versterking – Het verwijderen van de slagbomen – De imitatie van de gnostieke hulp – De wachters aan de grenzen – Inademen en uitademen – Over de grenzen van de dood heen
- 19 De praktische opvoeding van het denken 149
 Het geheugencentrum – De lipika – De onvrijheid van het menselijke denken – Vijf minuten onbezonnen denken – Zet een wachter bij uw gedachten – Een levensvraag – Hoe de Gnosis bij u binnenbreekt – De sleutel tot het pad in eigen hand – Dromen
- 20 Het teken van de Zoon des Mensen 158
 Het brood en de wijn: de heilige Graal – De tweevoudige binding met het nieuwe astrale veld – De wording van het gouden bruiloftskleed – Het derde oog, de gouden wonderbloem – De gnostieke intuïtie – De helm der zaligheid – De hulp van het gnostieke astrale lichtbad
- 21 Het lichtbad en het consolamentum 167
 De aard van het lichtbad – De ontlichaamde slapende zielen – Het consolamentum
- 22 Leef uit het nieuwe Zielenbeginsel 170
 Bewustzijn, leven, ziel – De drie toestanden van het astrale lichaam – De verstoring van de natuurlijke magnetische orde van de microkosmos – De omkering van de polen – Het openbloeien van het nieuwe zielenbewustzijn – De binding met de geest
- 23 De ontwikkeling van het bewustzijn in het nieuwe astrale veld 177
 Het Levende Lichaam van de jonge Gnosis – De verantwoordelijkheid van het leerlingchap – De hulp aan een ontlichaamde leerling – Het oprichten van slapende zielen – De oogst en de oogstlieden – De zelfhandelende, zelscheppende vrije metselaar
- 24 De bruiloftszaal: het Gouden Hoofd 186
 Het wegen van de kandidaten – Het Koninkrijk der Hemelen – De Vader en ik zijn een – Wie de kracht van de Paracleet nimmer zal vinden
- 25 Tweede boek: Pymander tot Hermes 192
De tekst
- 26 De levende kennis Gods 205
 Mijn volk gaat verloren omdat het geen kennis bezit – De aanmati-

	ging van de theologie – Het ontstaan van het historisch materialisme – De onaantastbaarheid van de waarheid – Het wezen Gods is alleen geestelijk te verstaan – Zonder herstelde geestbinding is werkelijke kennis Gods onmogelijk	
27	De universele liefde Gods De liefde Gods is alomtegenwoordig – Tweeërlei dialectiek – De heilige aarde – Een tijd van God en een tijd van mensen – De dood Christi is de mens tot leven	211
28	De geschiedenis van de afkomst van de mens Wat is leven? – God en mens – De geestziel is het kind Gods – Waar de geest des Heren is, is vrijheid – Het afleggen van de karmische last – Het noodordeplan Gods – God geopenbaard in het vlees	217
29	Laat ons stil worden Het geestvonkatoom – De Mercuriusmens – De eenheid van hart en hoofd – Het strottenhoofd – De negenvoudige mens – De drie mense- lijke tempels – het heilige der heiligen – Stil worden voor de Heer	225
30	Wat is wijsheid? De groepseenheid in de Gnosis – De goddelijke werkelijkheid van de zevende straal – De grote vriendschap – Het rechterpad en het linker- pad – Licht en vuur – De universele liefdewet – Alles is in God	231
	Over de auteur	238
	Woordverklaring	241

Woord vooraf

Het is met bijzondere vreugde en dankbaarheid dat wij, nu wereld en mensheid wederom aangekomen zijn op een periodiek keerpunt der grote kosmische getijden, de aloude boodschap van de Egyptische Gnosis opnieuw in het volle licht van de openbaarheid plaatsen.

Deze boodschap, die het fundament was en is van alle verlossingswerkzaamheid in de Arische mensheidsperiode, wanneer en waar en onder welke naam ook verricht, richt zich tot allen die de tragiek van de mensheidsgang doorschouwen en in diepe verontrusting des harten alsnog een werkelijk ontstijgen zoeken aan de fatale kringloop des doods, die de mensheid onweerstaanbaar doet ondergaan in het peilloze duister van de vallende Kosmische Nacht.

Dit boek spreekt rechtstreeks tot hen die als leerlingen van de Gnostieke Geesteschool het pad der ware mensheidsbestemming trachten te bewandelen. Alle serieuze zoekers naar bevrijdende waarheid zijn daardoor in staat de geest van het gnostieke leerlingschap zo dicht mogelijk te naderen en in deze zelforiëntatie te ontdekken of ook zij tot dit pad geroepen zijn.

J. van Rijckenborgh, 1960

Woord vooraf bij de derde druk

In april 1956 startte de auteur J. van Rijckenborgh, grondlegger van het Lectorium Rosicrucianum, een serie toespraken voor zijn leerlingen op het conferentieoord 'Renova', Bilthoven, over het onderwerp *De Egyptische Oergnosis van Hermes Trismegistos*. Deze toespraken zijn vanaf 1960 in boekvorm (deel 1 t/m 4) uitgegeven. Een nieuwe ontwikkelingsgolf in de arbeid van de Internationale School van het Gouden Rozenkruis zou resulteren in de vorming en ontwikkeling van een gnostiek wereldwerk, waardoor deze boeken thans in negen talen verkrijgbaar zijn.

Ten behoeve van de voor u liggende herdruk werd de tekst uit 1960 hier en daar op ondergeschikte punten aangepast aan het hedendaagse taalgebruik. Daarbij blijft de krachtige werking van de toespraak onverminderd behouden. Ook is de thans geldende spelling gehanteerd.

Rozekruis Pers
Haarlem, 2004

Hermes Trismegistos

Een diepe bezinning op de Oergnosis, de Gnosis van Hermes Trismegistos, is van het grootste belang voor allen die het licht van de bevrijdende waarheid zoeken. Daarom gaan wij er thans toe over de leringen van de Geestesschool ook ter beschikking te stellen aan allen die naar hun innerlijke staat en toebereiding tot de oogst van deze bestaansperiode geroepen zijn.

Wie was, of beter wie is, Hermes Trismegistos? In antwoord op deze vraag kan men natuurlijk denken aan een gestalte, aan de figuur van een verheven goddelijke gezant. U kunt dat zonder bezwaar doen, mits u maar niet denkt aan één historische figuur, maar aan een reeks van dergelijke gezanten. Want naar de gewoonten der ouden werden krachten en openbaringen symbolisch aangeduid in de gedaante van mensvormige goden.

Daarom moet men zeggen: Hermes ís. Hij is de ware hemelse mens, die door de poorten van het Gouden Hoofd is heengegaan. Hij wordt «Trismegistos» genoemd, «de driemaal grote», of «de driemaal verhevene». Immers, de hemelse mens is in drievoudige zin verheven: in religieuze zin, in wetenschappelijke zin, en in kunstzinnig opzicht. Godsdienst, wetenschap en kunst vormen in hem als het ware een gelijkzijdige driehoek.

Wanneer wij hier spreken van religie, bedoelen wij dat de hemelse mens zijn godsdienst in de enig ware vorm ervaart en uit-

draagt, namelijk uit de absolute verbondenheid met het oerwezen van de Godheid. Een leerling op het pad die naar deze 'godsdiens' streeft, geeft daarvan blijk door grote reinheid, liefde, waarachtigheid en hoge ernst. Zo iemand bewijst dat hij in zijn ganse wezen aangeraakt is door de grote liefde die God is. Uit die liefde wenst hij te leven, daarin hunkert en zucht hij en streeft hij naar volmaaktheid. In dié liefde, in dat ene aspect, is als het ware reeds een majesteitlijke gelijkzijdige driehoek te schouwen. Want wie die liefde, de liefde Gods ontvangen wil, en een waarachtig gnosticus verlangt te zijn, dient zich ten eerste te ontleiden van ik-zucht en aardsgericht streven en handelen. Hij zal ten tweede, in overeenstemming met deze ontleding-naar-de-natuur vervuld worden van de lichtstralingen van de goddelijke liefde. Ten derde zal hij de liefde Gods ook gaan uitstralen.

Dit is zich als leerling op het pad bewijzen, door klare, positief aanwijsbare, bevrijdende daad. Dit is het eerste hermetische aspect van verhevenheid.

Het tweede is daarvan het gevolg. Als een leerling het liefdelicht van de Gnosis ontvangt, naar de mate waarin hij de ik-centraliteit overwint en tot zelfontleding doorbreekt, ontstaat er namelijk in die mens een grote verandering in de vijf fluïden van de natuurlijke zielenstaat. Ontleding is absolute voorwaarde. Het endura is de basisformule. Anders kan de Zoon des Mensen, het licht van de Gnosis, geen herberg vinden in het menselijke stelsel. Als echter het hart van de mens open is en het gnostieke licht er kan binnenstromen en woning maken, dan maakt dit licht een dagelijkse ommekeer in die mens.

Een van de eerste kenmerkende gevolgen daarvan is verlichting, of, zoals de ouden zeiden, illuminatie, verandering van bewustzijn. Nieuwe bewustzijnsmogelijkheden ontwaken. Zij

waren potentieel reeds in het stelsel aanwezig, maar zij konden tot dat moment nog niet tot leven komen.

Zodra echter de nieuwe bewustzijnsmogelijkheden gaan leven, wijkt de verstandelijkheid naar de achtergrond en wordt de wijsheid geboren. De wetenschap, die uit deze wijsheid opwaakt, is het tweede hermetische aspect van verhevenheid. Dit tweede hermetische aspect van grootheid wordt met recht het Rozenkruisaspect genoemd. De ware Rozenkruiser is een wijze bij Gods genade, een wijze in nieuwgeboren zin. Hij is de «Golgotha-mens», die in dagelijks sterven de roos aan het kruis hecht, en zo met en in Jezus ondergaat.

Ook in het tweede hermetische aspect van grootheid zien wij de gelijkzijdige driehoek lichten. De wijsheid dient allereerst geboren te worden uit het hart, uit de roos des harten, uit Bethlehem. Zij komt tot volwassenheid in het hoofdheiligdom en zij wordt, evenals de liefde, met het gehele wezen uitgezonden als een straling.

Zo ziet u het derde hermetische aspect nu wellicht duidelijk voor u. De kunst die bedoeld wordt is de Koninklijke Kunst. De kunst ten eerste om als een bevrijd mens te leven. De kunst, ten tweede, om waarlijk onaantastbaar te zijn. En, ten derde, om uit dit leven God, wereld en mensheid te dienen, in mensheidsbevrijdende arbeid.

Zo staat voor ons de magiër bij Gods genade, de broeder of zuster van de heilige Graal, de dienende mens, verlicht door de wijsheid van het Rozenkruis en de liefdekracht van de Gnosis. Wie zo uit deze drie maal drie aspecten volkomen geworden is, is een Hermes Trismegistos, een hemelse mens. Wie uit deze negen aspecten gaat leven en zich daarnaar in volle overgave richt, gaat het hermetische pad; hij is een kind of zoon van Hermes geworden; hij nadert de staat van hemelse menswording. De hemelse menswording waakt dus op uit een drievou-

dige verhevenheid, die ook in het klassieke Rozenkruis is veiliggesteld:

ten eerste wordt de kandidaat, na het hartheiligdom door ikontlediging gereinigd te hebben, via deze poort van Bethlehem door de goddelijke liefde getroffen en aldus door de geest Gods ontstoken;

ten tweede wordt hij uit dit licht der liefde de wijsheid deelachtig, niet als een overgeleverd intellectueel weten, maar door de ommeegang in hem van het vuur, van Bethlehem tot Golgotha, door zijn volkomen ondergang in Jezus de Heer;

waarna hij, ten derde, dit ontheven-zijn bewijst in het dagelijkse magische priesterschap. Dát is de wedergeboorte uit de Heilige Geest.

Wedergeboorte, in evangelische zin, sluit vanzelfsprekend volkomen offerande in. Besef dat wel, u die zo wacht op verhevenheid, u die zo wacht op de aanraking van de Gnosis en op resultaat van uw gangen op het pad. Het geheim van uw welslagen is vooral gelegen in een volkomen offerande. Als wij dus spreken over Hermes Trismegistos, dan willen wij uw blik niet wenden naar het oerverleden van de mensheid, naar prehistorische tijden, waarin de leraar zeer wijze dingen tot de mensheid sprak. Het gaat om het levende heden, het levende heden van de Gnosis van alle tijden.

In dit levende heden spreekt zeer duidelijk de dialectiek, de gewone natuurstaat. Deze natuurstaat neemt u geheel en al in beslag, wil u geheel absorberen. U hebt uw hele leven lang wellicht gezocht naar het licht. U hebt misschien een leven lang gezocht naar het mysterie. Daarom zeggen wij u dat er in het levende heden mysteriën zijn die u op basis van een totaal andere levenshouding zult moeten naderen, wanneer u waarlijk verlangt dat zij zich voor u zullen ontsluiten en voor u gaan lichten.

Het heden van de dialectische natuur wordt in de Bijbel wel aangeduid met het woord «Herodes». Maar het verborgene dat ontsluiert moet worden, dat van de dageraad der tijden alomtegenwoordig is, bevindt zich ook existentieel in de wereld van de dialectiek en wordt in de Bijbel wel aangeduid als «Egypte».

Als u nu, in uw prille leerlingenschap van de heilige Gnosis, aangeraakt bent door het licht van het verborgene, zodat in dit licht het mysterie zich kan ontsluiëren, dan zal tijdens dit proces van ontsluiting de natuurkracht van «Herodes» het aan uw natuur vreemde element trachten te doden.

Daarom wordt iedere serieuze leerling toegeroepen te vluchten naar Egypte, evenals het kind Jezus. Dat wil zeggen: diep binnen te dringen in de verborgenheden van het ware leven, dat zich ook in het heden bewijst. Als u het maar kunt zien, als u er maar toe doordringt. Want wij zeggen u: de heilige Graal leeft!

Tenslotte zult u nu ook begrijpen waarom er wordt gezegd dat vele grote leraren der mensheid, zoals Pythagoras en Plato, hun kennis hadden ontvangen van Hermes Trismegistos; en waarom blijkt dat de hermetische wijsheid volkomen identiek is met, bijvoorbeeld, de gewijde leer van het oosten. Er is maar één wijsheid, die altijd bewaard is gebleven en waaruit men op onderscheidene plaatsen van onze wereld en in alle tijden heeft geput en steeds weer zal putten.

Ook zult u verstaan waarom men spreekt van talloze boeken die door Hermes geschreven zouden zijn. Eén auteur verhaalt zelfs van honderdduizend boekrollen waarin de wijsheid van Hermes vervat zou zijn. Alle boeken van de wereld zouden de hermetische wijsheid niet kunnen bevatten. Want deze wijsheid is vrij van al het overgeleverde weten. Deze wijsheid staat in wezen niet in een boek. Ze wordt echter volkomen deel van hem die «de roos» in waarheid aan «het kruis» hecht.

Als wij in dit werk toch uw aandacht gaan richten op een boek, het *Corpus Hermeticum*, na u, ter inleiding, geplaatst te hebben voor de *Tabula Smaragdina*, fundament en synthese van deze oerwijsheid, dan willen wij zeer zeker niet zeggen: «Daar hebt u nu *de* wijsheid.» Maar wij willen u daarmee een getuigenis uit het verleden geven van de wijsheid die ook in het levende heden uw deel zal moeten worden.

Wij blijven niet staan bij vergeelde perkamenten of bij tot ruïnes vervallen heiligdommen. Wij begroeten deze vanzelfsprekend met eerbied en wij danken God voor de voorgaande broederschappen, die zoveel voor ons hebben geduld en geleden; uit wier liefdekracht het ons nu vergund wordt de Gnosis te naderen. Laat ons nimmer vergeten dat wij in het levende heden staan, als een jonge Gnostieke Broederschap, om tháns te doen wat de ouden eertijds hebben gedaan.

Wij toetsen hun getuigenis aan onze ervaring. Als aangeraakten, als jonge loten van de aloude stam, «vluchten» wij tezamen naar «Egypte». Wij dompelen ons in het mysterie, opdat wij als kinderen Gods onze taak in het heden zullen kunnen vervullen.

De Tabula Smaragdina

Het is waar! Het is zeker! Het is de volle waarheid!

Wat beneden is, is gelijk aan wat boven is, en wat boven is, is gelijk aan wat beneden is, opdat de wonderen van het ene zich voltrekken.

Zoals alle dingen uit het ene geworden zijn, door één midde-laarschap, zo zijn zij alle uit dit ene geboren, door overbren-ging.

Zijn vader is de zon, zijn moeder de maan, de lucht heeft het in haar schoot gedragen, de aarde was zijn voedster.

De vader van alle talismans in de ganse wereld is alomtegen-woordig.

Zijn kracht blijft ongerept, wanneer zij in de aarde wordt aan-gewend.

Scheid liefdevol en met groot inzicht en wijsheid, de aarde van het vuur, het fijne van wat hard, dicht en gestold is.

Van de aarde stijgt het op tot de hemel, en daalt vandaar weer

af tot de aarde; en neemt daarbij de kracht van wat boven is en die van wat beneden is tot zich.

Zo zult ge de glorie van de ganse wereld bezitten en deswege zal alle duisternis van u vluchten.

Deze is de machtige sterkte aller sterkten, omdat hij al het zachte zal overwinnen en al het harde zal doordringen.

Zo is de wereld geschapen. Uit haar zullen, op dezelfde wijze, wondervolle scheppingen ontstaan.

Men heeft mij dáárom de driemaal grote Hermes genoemd, omdat ik de drie aanzichten van de wijsheidsleer van de ganse wereld bezit.

Voleindigd is wat ik over de toebereiding van het goud gezegd heb.

Wij confronteren u eerst met een getuigenis van de ouden, die bekend staat als *Tabula Smaragdina*, de Smaragden Tafel. Met betrekking tot deze Smaragden Tafel zijn vele legenden in omloop, die u wellicht zeer bekend zullen voorkomen. De tafel die hier bedoeld wordt, is een grafsteen, overdekt met inscripties die de overgeleverde wijsheid bevatten. Deze klassieke wijsheid was in steen gegrift. Onder deze steen vond men het ongeschonden lichaam van Hermes Trismegistos.

Deze situatie doet ons denken aan de graftempel van Christiaan Rozenkruis. Hier bedekte de bronzen plaat vol universele wijsheidsformules het graf van Christiaan Rozenkruis. Hieronder ontdekte men, volkomen analoog met het verhaal aangaande de *Tabula Smaragdina*, «het ongeschonden lichaam van onze Vader Broeder C.R.C. in vol ornaat».

Johann Valentijn Andreae en de zijnen waren zeker niet origineel bij het samenstellen van hun *Fama Fraternitatis*. Zij konden ook niet origineel zijn, omdat de Roep van de Broederschap door alle tijden heen steeds dezelfde is. Ja, dezelfde moet zijn en zij zal steeds een herhaling van de wijsheid van de Oergnosis bevatten.

In de getuigenis van de ouden is sprake is van een *Smaragden* Tafel. Een smaragd is een edelsteen van een uitzonderlijk groene kleur. Edelstenen hebben, evenals metalen, de eigenschap vibraties en stralingen op te nemen, vast te houden en te weerkaatsen. Niet iedere steen en niet ieder metaal bezit polariteit met dezelfde vibratie. Ieder metaal en iedere steensoort heeft een geheel eigen karakter, een specifieke eigenschap. Daarom werd en wordt bijvoorbeeld bij de occulte wetenschap en haar toepassing, de wetenschap van metalen, stenen en kleuren veelvuldig beoefend om bepaalde stralingen in hun uitwerking te bevorderen en andere stralingen tegen te gaan. Ook in de Bijbel wordt veel over edelstenen gesproken. Denk maar aan de stad die in het Boek der Openbaringen het Nieuwe Jeruzalem wordt genoemd. Haar twaalf poorten zijn op bijzondere wijze versierd met edelstenen om duidelijk te maken dat alle verlichtende, helpende en krachtgevende stralingen door deze twaalf poorten naar binnen komen, zodat de stad het licht van de dialectische zon en maan niet meer nodig heeft.

De kleur, de kracht, de straling nu, die aangeduid kan worden als smaragd, wijst op een basis, op een absoluut begin. De *Tabula Smaragdina* beoogt dan ook het begin van de hermetische wijsbegeerte te zijn. Zonder deze sleutel zal men de oerwijsheid van de Gnosis niet kunnen verstaan. Dat bedoelden de hermetische wijsgeren van voorheen met deze naam: *Tabula Smaragdina*.

De *Tabula Smaragdina*, de Smaragden Tafel, de grafsteen, waaronder het ongeschonden edele lichaam van Hermes Trismegistos begraven lag, vangt aan met de woorden: *Het is waar! Het is zeker! Het is de volle waarheid!* Dus met een drievoudige bevestiging van de wijsheidsformules die de heilige steen vermeldt.

Als men deze aanvang oppervlakkig beschouwt, schijnt hij niet vrij van overbodigheden en volkomen in strijd met objectieve nuchterheid. Had de auteur niet kunnen volstaan met te zeggen: «De inhoud is volkomen in overeenstemming met de waarheid»? Nee, dat had hij niet! Want deze drievoudige bevestiging heeft betrekking op een magische formule van zeer diepe inhoud.

Met de eerste strofe wordt uitgesproken dat de waarheid waarvan de *Tabula Smaragdina* getuigt, door ondervinding in de eigen persoonlijkheid en in het eigen microkosmische stelsel volkomen bevestigd is.

Als de hermetische mens zegt: *Het is waar!*, bedoelt hij geheel wat anders dan de dialectische mens. De hermetische mens spreekt en getuigt eerst van waarheid als hij het pad bewandeld heeft en de betrokken waarden heeft ervaren. U kunt, indien u zo'n getuigenis van deze magische mens hoort, volkomen geloven en vertrouwen stellen in de juistheid ervan en beseffen dat, wanneer u eenmaal op uw beurt het pad van de ervaring bewandeld zult hebben, ook u met dezelfde zekerheid juichende zult spreken: *Het is waar!*

Waarheid heeft alleen waarde, is voor u alleen wáár, wanneer u haar zelf ervaart en eerstehands beleeft. Wat zou u hebben aan een waarheid die u niet navolgt, die u niet beleeft? De waarheid-zonder-meer kan niemand vrijmaken, maar wel oordelen; dat wil zeggen, dat een mens met de waarheid in conflict kan komen als hij tracht een eigen weg te gaan. Maar zodra de mens poogt de waarheid naderbij te treden, te belevendigen, en door

eigen levenshouding te bevestigen, komt hij vrij van het oordeel. Daarom heeft de oud-testamentische mens alleszins reden de waarheid te vrezen en voor haar oordeel te sidderen, terwijl de nieuw-testamentische mens, die de waarheid vervult, haar uitermate lief gaat hebben.

Met de tweede strofe *Het is zeker!* wordt bedoeld dat de waarheid niet verder gaat dan de eigen ervaring reikt, als zodanig niet verder gaan kán. Ieder speculatief-wijsgerig element houdt de mens van de waarheid verwijderd.

Het is u bekend, dat alle dialectische wijsbegeerte nagenoeg volkomen speculatief is, zoals de Geestesschool reeds vele malen heeft aangetoond. Daarom zijn er zoveel elkaar weer-sprekende wijsgerige stelsels. Ze zijn dikwijls het bewijs van hoge gedachtegangen, van mateloos verlangen naar waarheid, maar van de waarheid zelf zijn zij heel, heel ver verwijderd.

De waarheid waarvan de hermetische mens getuigt, is ten eerste ervaren, en ten tweede is zij ontdaan van ieder speculatief element. Ten derde moet zij de vólle waarheid zijn. Eerst als de waarheid vol is, kan zij verlossend zijn.

De mens zegt dikwijls: «Wat waar is voor u, behoeft het nog lang niet voor mij te zijn.» Er wordt mee bedoeld dat er veel zogenaamde tegenstrijdige waarheden in de wereld naar voren dringen. Er wordt mee gezegd dat de worstelende natuurmens in zijn eenzaamheid dikwijls een weg gaat die voor hem noodzakelijk is en waar, maar die voor een ander volstrekt nutteloos en schadelijk zou kunnen zijn. De volle waarheid echter, in hermetische zin, is alomvattend, heeft betrekking op allen, is bestemd voor wereld en mensheid.

Daarom bedoelt de *Tabula Smaragdina* reeds in eerste aanhef te zeggen: wij spreken u niet over een waarheid die op een gegeven moment van veel betekenis was voor één bepaalde mens, maar over een waarheid die ervaren moet worden, die geen enkele speculatie bevat, en volkomen vol is, dat wil

zeggen: bestemd is voor de gehele mensheid. Deze drievoudige, volkomen, onaantastbare waarheid bevat de *Tabula Smaragdina*. Zij gaat verder:

Wat beneden is, is gelijk aan wat boven is, en wat boven is, is gelijk aan wat beneden is, opdat de wonderen van het ene zich voltrekken. Zoals alle dingen uit het ene geworden zijn door één middelaarschap, zo zijn zij alle uit dit ene geboren.

U herkent in deze uitspraken het bekende hermetische axioma: *Zo boven zo beneden*. Het is goed bij dit axioma even stil te staan. Want zo in het algemeen bekeken klopt er iets niet in deze zo absolute stelling. Immers, men kan toch onmogelijk volhouden dat het waarachtige Lichtrijk, met zijn glorie en goddelijkheid, zich projecteert in de wereld van de dialectiek. In deze zin dat de dialectiek daarvan het bewijs zou zijn. Er is, integendeel, een enorm conflict tussen het «boven» van de Gnosis en het «beneden» van de doodsnatuur.

Het is noodzakelijk het hermetische axioma geheel anders te benaderen dan de dialectische mens dat doet. Vooral de occulte mens bezondigt zich aan verkeerde interpretaties. Met behulp van de hermetische wijsbegeerte tracht hij het eigen ik-centrale streven goed te praten. In zijn gerichtheid op het koningschap van het ik, beweert de occultist de wegen Gods te volgen, om aldus het «zo beneden» gelijk te maken aan het «zo boven», wat uiteraard een onmogelijkheid is. Uitgaande van de zekerheid, in de *Tabula Smaragdina* de volstreekte wijsheid te ontmoeten, kunnen wij in één seconde juist door het hermetische axioma vaststellen dat er in de al-openbaring een groot conflict werkzaam is: het «zo beneden» is niet als het «zo boven»!

De kracht van de *Tabula Smaragdina* is dat zij ons onmiddellijk voor dit grote conflict in de al-openbaring plaatst. Niet

slechts om het te accentueren, maar juist om erop te wijzen dat het in mens en wereld zal kunnen worden opgeheven, ja, zal móeten worden opgeheven. Uit het hermetische axioma blijkt de grote zending van de *Tabula Smaragdina*.

Alles in het algeopenbaarde is eenmaal uit de kracht Gods geworden. Wanneer het in geschondenheid blijkt te bestaan, kan het uit de kracht Gods óf verdwijnen, óf weer tot de oorspronkelijke staat worden verheven. Uit deze kracht kan het ook transfigureren.

Het hermetische axioma bevat en schenkt het grote heilsgheim als een wetenschappelijke formule, als een onaantastbare these: Als u zich verbindt met de wonderbare kracht van de geest der liefde, met Pymander – welke naam «herder» of «gids van de mens» betekent – dan wordt, het kan niet anders, het lagere wederom gelijk aan het hogere. Daarom gaat de *Tabula Smaragdina* verder:

Zijn vader is de zon, zijn moeder is de maan, de lucht heeft het in haar schoot gedragen, de aarde was zijn voedster. De vader van alle talismans in de ganse wereld is alomtegenwoordig. Zijn kracht blijft ongerept, wanneer zij in de aarde wordt aangewend.

Deze korte formulering is een wonder van duidelijkheid. De auteur zegt: Let wel, er zijn twee Vaders: de Vader van het natuurrijk en de Vader van het Geestveld. En het natuurrijk moet uit het Geestveld worden en worden onderhouden.

Nu is het mogelijk dat een mens louter gaat leven uit het natuurrijk (hetgeen kan, omdat het natuurrijk zelf een volkomen toegerust scheppingsveld is), in dit natuurrijk ondergaat, en aldus de Vader van het Geestveld verlaat en vergéét – zoals met de dialectische mensheid het geval is. Dan ontwikkelt zich het

conflict. Van stonde aan is dan het «zo beneden» niet meer gelijk aan het «zo boven». Er ontstaat dan een verharding van het raslichaam, en ook andere kristallisaties begeleiden de natuurmens, die verbroken is van het Geestveld. Er dient er een oplossing te komen, een verlossing. Deze verlossingsmogelijkheid is er, want:

De vader van alle talismans in de ganse wereld is alomtegenwoordig. Zijn kracht blijft ongerept, wanneer zij in de aarde wordt aangewend.

Als u deze kracht wilt aanwenden, luister dan naar de receptuur die de *Tabula Smaragdina* u geeft:

Scheid liefdevol, en met groot inzicht en wijsheid, de aarde van het vuur, het fijne van wat hard, dicht en gestold is. Van de aarde stijgt het op tot de hemel, en daalt vandaar weer af tot de aarde; en neemt daarbij de kracht van wat boven is en die van wat beneden is tot zich. Zo zult u de glorie van de ganse wereld bezitten en deswege zal alle duisternis van u vluchten.

Tast in de kracht van de Gnosis, in de kracht van de liefde-adem Gods, uw gehele natuurwezen aan, dat van de Alvader, van de Geest, verbroken is.

Ga het pad van het endura, het pad van de grote omzetting, dat al zovele jaren door de Geestesschool verkondigd en onderwezen wordt. En u zult, met zekerheid, overwinnen. Wie het werkelijk waagt met de machtige sterkte aller sterkten, zal de zege eenmaal wegdragen.

Dan is voleindigd alles wat de Gnosis u over de toebereiding van het goud, de werkzaamheid van de geestelijke zon, verkondigd heeft.